

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău (jud. G. Bivol)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, N. Craiu, N. Simciuc)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: T. Vieru, V. Clevadî, Iu. Bejenaru, P. Moraru, O. Sternioală)

ÎNCHEIERE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Iuliana Oprea

Oleg Sternioală

examinând cererea de revizuire depusă de Trofimov Victor împotriva deciziei din 18 noiembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Valeriei Celpan împotriva lui Trofimov Victor cu privire la constatarea faptului acceptării cotei successorale din patrimoniul netestat,

c o n s t a t ă :

La data de 07 mai 2012, avocatul Cernomoreț Sergiu, în interesele Valeriei Celpan, s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Trofimov Victor solicitând constatarea faptului acceptării cotei-părți successorale, în ordinea succesiunii legale, de către Șvedova Alla, din patrimoniul defunctului Trofimov Nicolai, rămas netestat și constatarea faptului acceptării de către Celpan Valeria a cotei-părți successorale, în ordinea succesiunii legale, din patrimoniul defunctei Șvedova Alla.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că mama sa Șvedova Alla a decedat la 27 octombrie 2010, însă pînă la momentul decesului a locuit în casa părintească amplasată în mun.Chișinău, str. Sitarului, 2, care a acceptat-o prin succesiune legală după decesul tatălui său-Trofimov Nicolai, decedat la 30 august 2006.

Menționează că, după decesul mamei sale, s-a adresat la Biroul Notarial pentru perfectarea actelor de moștenitor legal și solicitării informației de la organele ce dețin registre de înregistrare a bunurilor. Aceasta era necesar pentru a înregistra acceptarea succesiunii a mamei sale asupra bunului imobil amplasat în mun.Chișinău str. Sitarului, 2, care conform datelor cadastrale, ½ cotă-parte aparține cu drept de proprietate bunului său-Trofimov Nicolai, decedat la 30 august 2006.

Susține că, în virtutea bolii mamei sale Șvedova Alla, nu a avut posibilitate de a efectua toate actele de procedură necesară și a omis termenul de acceptare a succesiunii.

Specifică că, potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, Trofimov Nicolai a testat $\frac{1}{2}$ cotă parte din imobilul din str. Sitarului, 2, mun. Chișinău, lui Trofimov Victor, însă cealaltă cotă-parte, nefiind testată, este înregistrată pe numele lui Trofimov Nicolai.

Declară că, Șvedova Alla a locuit în casa lui Trofimov Nicolai după decesul lui, fiind achitate toate facturile la zi, inclusiv impozitul pe bunurile imobile, acceptând, de facto, succesiunea.

Susține că, atât ea și soțul Celpan Leonid, cât și mama sa Șvedova Alla, după decesul lui Trofimov Nicolai, au întreprins toate măsurile necesare pentru păstrarea bunului imobil.

La data de 26 iulie 2013, avocatul Cernomoreț Sergiu, în interesele Valeriei Celpan, a înaintat o cerere suplimentară, solicitând obligarea lui Trofimov Victor de a nu crea împiedimente Valeriei Celpan în folosirea a $\frac{1}{2}$ cotă-parte a casei din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sitarului, 2.

În motivarea cererii suplimentare, reclamanta a invocat că de la nașterea sa a locuit împreună cu părinții în casa bunelului său de pe linia mamei sale-Trofimov Nicolai, care este amplasată în mun. Chișinău, or. Codru, str. Sitarului, 2, iar în altă odaie separată locuia fratele Allei Șvedova, care este și feciorul lui Trofimov Nicolai, împreună cu familia sa, fără a avea dreptul de proprietate asupra acestei odoi, deoarece dreptul de proprietate asupra întregii case aparținea lui Trofimov Nicolai.

Menționează că, Trofimov Nicolai era proprietarul casei de locuit, situată în mun. Chișinău, or. Codru, str. Sitarului, 2, cu număr cadastral 0131133.012.01, în baza Certificatului de moștenitor testamentar din 01.02.1994 și a lotului de pământ aferent casei situată în mun. Chișinău, or. Codru str. Sitarului, 2, cu număr cadastral 0131133012, în baza Titlului dreptului deținătorului de teren nr. 0131133012.

Susține că, la 09 februarie 2005 Trofimov Nicolai a semnat la notar un testament, prin care a testat pîrîtului Trofimov Victor $\frac{1}{2}$ cotă parte din casa de locuit, situată în mun. Chișinău, str. Sitarului, 2, iar despre existența testamentului nu a cunoscut nici ea și nici mama sa. Despre existența testamentului a aflat la notar, care i-a comunicat că în urma decesului lui Trofimov Nicolai a fost deschisă succesiunea, deoarece pîrîtul Trofimov Victor a acceptat cota sa succesorală de $\frac{1}{2}$ din imobilul menționat.

Afirmă că, după decesul lui Trofimov Nicolai, Trofimov Victor, fără a înștiința pe sora sa - Șvedova Alla și fără a înștiința notarul, a acceptat succesiunea și a înregistrat dreptul de proprietate la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău.

Declară că, după decesul lui Trofimov Nicolai, starea mamei sale Șvedova Ala s-a agravat, iar la data de 27 octombrie 2010 a decedat.

Indică că, pîrîtul îi crea împiedimente în exercitarea drepturilor sale asupra casei și în timpul vieții Allei Șvedova. La scurt timp, după decesul Allei Șvedova, pîrîtul Trofimov Victor i-a îngădit accesul în imobil, prin schimbarea lacătului de la ușa de intrare în curtea casei și de la odaia propriu zisă, explicîndu-i că nu are nici un drept asupra casei, iar cererile acesteia de a-i permite accesul, nu s-au soldat cu succes.

Susține că, de bunul succesoral în natură se folosește pîrîtul, îngădindu-i accesul de a se folosi de bunul imobil litgios.

Prin hotărîrea din 28 martie 2014 a judecătoriei Centru mun. Chișinău s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Celpan Valeria împotriva lui Trofimov

Victor privind constatarea faptului acceptării cotei succesoriale din patrimoniul netestat.

Prin decizia din 14 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Celpan Valeria, cu menținerea hotărârii din 28 martie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, adoptată în pricina civilă la acțiunea înaintată de Celpan Valeria împotriva lui Trofimov Victor privind constatarea faptului acceptării cotei succesoriale din patrimoniul netestat.

Prin decizia din 18 noiembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de avocatul Paladii Andrian, în interesele Valeriei Celpan; s-a casat integral decizia din 14 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 28 martie 2014 a judecătoriei Centru mun. Chișinău și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a Valeriei Celpan împotriva lui Trofimov Victor cu privire la constatarea faptului acceptării cotei succesoriale din patrimoniul netestat; s-a constatat faptul acceptării de către Șvedova Alla a succesiunii constituită din $\frac{1}{4}$ cotă-parte din patrimoniul defunctului Trofimov Nicolae, decedat la 30 august 2006, format din casa de locuit amplasată în mun. Chișinău, or. Codru, str. Sitarului, 2, cu numărul cadastral 0131133.012.01 și 48,58 % cotă parte din terenul aferent casei din mun. Chișinău, or. Codru str. Sitarului, 2 cu număr cadastral 0131133012; s-a constatat faptul acceptării de către Celpan Valeria a succesiunii după decesul Allei Șvedova, decedată la 27 octombrie 2010, constituită din $\frac{1}{4}$ cotă-parte din casa de locuit amplasată în mun. Chișinău, or. Codru, str. Sitarului, 2, număr cadastral 0131133.012.01 și din 48,58 % cotă parte din terenul aferent casei din mun. Chișinău, or. Codru str. Sitarului, 2 cu număr cadastral 0131133012 și s-a obligat Trofimov Victor de a nu crea împiedimente Valeriei Celpan în folosirea a $\frac{1}{4}$ cotă-parte din casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru str. Sitarului, 2. În rest, cererea Valerei Celpan s-a respins.

La data de 03 martie 2016, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 43), Trofimov Victor a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 18 noiembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, solicitând casarea acesteia cu rejudecarea pricinii în ordine de recurs.

În motivarea cererii de revizuire s-a invocat că, drept temei de depunere a revizuirii a servit certificatul de moștenitor legal din 18.03.2013 și certificat privind înscrierile din registrul bunurilor imobile eliberat de OCT Chișinău din 27.03.2013.

Se indică că, prin prisma actelor în cauză, se confirmă cu certitudine faptul că la data adoptării hotărârii în prima instanță, în cadrul instanței de apel, precum și a instanței de recurs, nu exista nici o parte din casa de locuit rămasă după decesul lui Trofimov Nicolai, care ar fi rămas netestată sau asupra căruia revizuentul Trofimov Victor nu și-ar fi realizat dreptul de succesori legal. Astfel, soluția instanței recurs prin care se constată faptul acceptării de către Șvedova Alla a succesiunii constituită din $\frac{1}{4}$ cotă-parte din patrimoniul defunctului Trofimov Nicolae, decedat la 30 august 2006, format din casa de locuit amplasată în mun. Chișinău, or. Codru, str. Sitarului, 2, număr cadastral 0131133.012.01 și 48,58 % cotă parte din terenul aferent casei din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sitarului, 2 cu nr. cadastral 0131133012, este una absolut ilegală și incorectă, care contravine expres și direct înscrierilor prezentate. Or, instanța de judecată nu este în drept să constate faptul acceptării unei succesiuni de către Șvedova Ala constituită din $\frac{1}{4}$ cotă-parte din patrimoniul defunctului

Trofimov Nicolae, decedat la 30 august 2006, format din casa de locuit amplasată în mun.Chișinău, or. Codru, str. Sitarului, 2, cu nr. cadastral 0131133.012.01 și 48,58 % cotă-parte din terenul aferent casei din mun.Chișinău, or. Codru, str. Sitarului, 2, cu nr. cadastral 0131133012, deoarece în privința imobilului dat deja era înregistrat un drept de proprietate în baza unei succesiuni legale valabile.

Consideră că, în condițiile în care este în vigoare și necontestat certificatul de moștenitor legal emis pe numele revizuientului Trofimov Victor din 18.03.2013 (referitor la 1/2 cota parte din imobilul în litigiu, la care pretinde Celpan Valeria), care este înregistrat în Registrul bunurilor imobile, Curtea Supremă de Justiție nu a fost în drept să neglijeze dreptul de proprietate al revizuientului Trofimov Victor, care îl deține pînă în prezent și să constate dreptul de proprietate prin succesiune unei alte persoane - Șvedova Alia și ulterior, Celpan Valeria.

Precizează că, prin decizia adoptată pe cauza dată, Curtea Supremă de Justiție a încălcat dreptul de proprietate al lui Trofimov Victor asupra bunului său. Or, începînd cu 18.03.2013, imobilul în cauză aparține lui Trofimov Victor integral.

Menționează că, în opinia Curții Europene a Drepturilor Omului, expusă în hotărîrea pronunțată pe cauza Nikitin versus Rusia, redeschiderea procedurii în baza unor fapte noi nu constituie o încălcare a drepturilor fundamentale prevăzute de art. 4 Protocolul 7 al Convenției. În asemenea cazuri, cînd hotărîrea irevocabilă respectivă a dus la unele consecințe negative serioase, care nu pot fi rectificate decît prin reexaminarea sau redeschiderea cauzei, iar violarea constatată este cauzată de erori sau deficiențe de o asemenea gravitate, încît apare un dubiu serios în privința rezultatului procedurilor contestate, excluderea posibilității de revizuire a hotărîrii, pentru motive formale, poate să ducă la încălcarea principiului echității și legalității hotărîrii judecătorești, fiind lezată și încrederea publicului în autoritatea judecătorească.

Ca urmare, cererea de revizuire înaintată, rezultînd din dispozițiile art. art. 3, 6 și paragraful 2 al art. 4 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, nu constituie încălcarea în privința intimatului a principiului securității raporturilor juridice, ci reprezintă o măsură necesară și admisibilă într-o societate democratică pentru apărarea drepturilor și intereselor omului și a echității justiției. Or, abaterile de la normele de drept admise la examinarea cauzei civile date, nu pot fi rectificate decît prin reexaminarea cauzei date și ca urmare fiind absolut necesară redeschiderea procesului dat.

Examinînd temeiurile invocate de revizuent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrative al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că cererea de revizuire urmează să fie respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Colegiul reține că revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată și dacă cererea este depusă în termenul prevăzut de art. 450 CPC.

Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărîri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Din textul cererii de revizuire, înaintate la 04 martie 2016, Colegiul constată că revizuentul solicită revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 noiembrie 2015 și temei de revizuire s- invocat art. 449 lit. b) CPC – au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării pricinii.

În același timp, chiar și în condițiile când cererea de revizuire corespunde cerințelor legale și este bazată pe unul din temeiurile prevăzute de lege, pentru ca ea să fie admisă de către instanță spre examinare și, ulterior, prin hotărâre a instanței, să constituie motiv pentru desființarea unei hotărâri irevocabile, ea trebuie să fie depusă în termen.

Această cerință este stabilită de către legiuitor și corespunde exigențelor Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului, care proclamă, ca unul din principii este necesitatea asigurării securității raporturilor juridice (a se vedea Brumărescu v. Romania, [GC] nr. 28342/95, § 61, ECHR 1999-VII; Roșca v. Moldova, nr. 6267/02, § 24, 22 martie 2005).

În conformitate cu art. 450 lit. b) CPC, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei –în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

Analizând cererea de revizuire prin prisma prevederilor legale menționate și sub acest aspect, Colegiul concluzionează că de către revizuent nu a fost respectat termenul de depunere a cererii revizuire.

Astfel, ca temei de revizuire Trofimov Victor a invocat că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii, care nu i-au fost și nu i-au putut fi cunoscute anterior.

În acest sens, Colegiul menționează că prevederile art. 450 CPC condiționează posibilitatea depunerii cererii de revizuire în baza temeiului prevăzut la art. 449 lit. b), și anume: ca revizuentul să nu fi cunoscut și să nu fi avut posibilitatea de a cunoaște aceste circumstanțe, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Or, Trofimov Victor nu a demonstrat că nu a cunoscut anterior circumstanțele invocate a fi noi, precum și nu a dovedit că a întreprins toate măsurile pentru a afla aceste circumstanțe în timpul judecării anterioare a pricinii.

Mai mult, conform normei de drept menționate supra (art. 450 lit. b) CPC), posibilitatea depunerii cererii de revizuire este condiționată și de respectarea termenului de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, în interiorul căruia se poate exercita această cale de atac.

La caz, circumstanțele invocate de revizuent drept temei de revizuire, i-au devenit cunoscute la 21.03.2013, data când a fost efectuată înregistrarea în Registrul bunurilor imobile sau anume din această dată datele din Registrul bunurilor imobile au devenit publice.

Totodată, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în temeiul Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova). Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești.

În contextul dat, Colegiul menționează că acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate, Colegiul consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Trofimov Victor împotriva deciziei din 18 noiembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Valeriei Celpan împotriva lui Trofimov Victor cu privire la constatarea faptului acceptării cotei succesoriale din patrimoniul netestat.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Iuliana Oprea

Oleg Sternioală